

A les portes del primer centenari de la fundació de la Societat Catalana de Pediatria

Ferran Moraga-Llop*

L'escrit de salutació que vaig escriure amb motiu de la presa de possessió de la presidència de la Societat Catalana de Pediatria (SCP) el 21 de juny de 2012 el vaig titular «Caminant vers el centenari de la nostra Societat»¹. I en el comiat de la presidència, el 16 de juny de 2016, en el Pòrtic de la nostra revista PEDIATRIA CATALANA deia: «Noranta anys de la SCP... i no ens aturen, i hem de seguir treballant més i millor en el camí cap al centenari de la nostra Societat. Els infants, la pediatria, els pediatres i Catalunya ens ho reconeixeran»².

I el centenari ja està arribant: el pròxim curs acadèmic 2025-2026 el celebrarem. Però tot gran esdeveniment requereix un desenvolupament i una preparació. Per això, la junta directiva que presideix la doctora Anna Gatell ha nomenat una comissió, integrada per Cristina Bonjoch, Natàlia Corominas, Xavier Demestre, Rosa Maria Isnard, Pepe Serrano i qui escriu aquestes línies, per encarregar-se d'organitzar els diferents actes commemoratius del centenari i fer-ne difusió al llarg d'aquest curs 2024-2025.

Una efemèride tan rellevant requereix la col·laboració de la Societat al complet. Amb aquesta finalitat s'han enviat cartes a tots els socis, als responsables de les vegueries, als coordinadors dels grups de treball, al director del comitè organitzador del CIAP, al director del comitè de RCP, al director de la revista PEDIATRIA CATALANA i al president de la Secció d'Atenció Primària, sol·licitant la màxima informació i el material fotogràfic que posseeixin sobre la història i l'evolució de les seves àrees respectives.

Els actes commemoratius ja tenen definides dues dates per celebrar a Barcelona: el dijous 5 de febrer i el dijous 14 de maig de 2026. Estan pendents de confirmació tres actes que es duran a terme a Girona, Lleida i Tarragona. A més, com altres aspectes destacables, el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona declararà l'any 2026 «Any de la Societat Catalana de Pediatria» i organitzarà una exposició al vestíbul de la seva seu, i PEDIATRIA CATALANA publicarà un número extraordinari dedicat al Centenari.

La revista de la SCP ja es va fer ressò d'aniversaris anteriors. El 1952, en el llavors denominat *Butlletí de la Societat Catalana de Pediatria* s'informava del XXV aniversari de la fundació de la SCP: «Ha arribat [la SCP] a la seva majoria d'edat. És sempre agradable considerar aquesta data, perquè significa arribar a una certa maduresa en l'actuació dels individus i de les entitats. En vint-i-cinc anys d'actuació, s'ha hagut de lluitar amb molts inconvenients i s'han superat moltes dificultats, per a ostentar amb una certa satisfacció una serenitat de judici i un aplom en l'actuació, que puguin donar tan sols un determinat grau d'experiència. No dubtem que la Societat celebrarà altres aniversaris molt més brillants»³. El 2001, amb motiu del 75 aniversari de la SCP, es va publicar un número extraordinari de PEDIATRIA CATALANA de 54 pàgines, que recull la trajectòria de la Societat durant els seus primers 75 anys, en diferents aspectes científics i socials de la nostra entitat. El número inclou abundant material iconogràfic⁴.

* En nom de la **Comissió del Centenari de la SCP: Cristina Bonjoch, Natàlia Corominas, Xavier Demestre, Rosa Maria Isnard, Ferran Moraga-Llop i Pepe Serrano.**

El perquè i la importància d'aquestes dues dates: 5 de febrer i 14 de maig

El 1926, tres joves pediatres de la Maternitat de Barcelona, August Brossa, Salvador Goday i Joan Casasayas, tingueren la idea de reunir tots els pediatres de la ciutat. Mesos enrere, l'any 1925, August Brossa havia visitat Manuel Salvat i Espasa, personalitat de gran prestigi professional i humà, per tal d'exposar-li el projecte, que fou acollit amb entusiasme.

Brossa va escriure una carta, datada el 5 de febrer de 1926, adreçada als dinou possibles interessats en la idea. Aquest històric primer text diu així: «Benvolgut company: Creient interpretar un sentiment de companyonia i un desitj que batega en el ambient, de reunir i coordinar les aspiracions de una especialitat, tenim el gust de proposar-vos la fundació de la Societat Catalana de Pediatria. Si esteu d'acord amb aquest pensament, vos preguem d'assistir a la reunió preparatòria, que tindrà lloc...», etcètera. I acaba: «Vostres affms companys».

Després de diverses reunions preparatòries, és nomenat un comitè organitzador que redacta uns estatuts i convoca una primera assemblea general, que se celebra el 14 de maig de 1926 als locals de l'Acadèmia i el Laboratori del carrer Llúria, número 7. Els assistents eren Zariquiey, pare i fill, Salvat, Goday, Buxó, Molleda, Córdoba i Rodríguez, Bassols, Wennberg, Torelló i Brossa. Aquests onze fundadors de la Societat elegiren la primera Junta, amb Manuel Salvat com a president i August Brossa com a secretari; Pere Martínez i Garcia fou designat vicepresident; Polió Buxó, tresorer, i Salvador Goday, bibliotecari. De llavors ençà hi ha hagut vint-i-vuit presidents de la Societat.

El dia 28 de juny es va celebrar la primera reunió científica amb un parlament del president Salvat i la conferència «Consideracions sobre la diftèria i el sèrum antidiftèric», a càrrec de Ricard Zariquiey, en la qual eren presents Jesús M. Bellido, en representació de l'Acadèmia i Laboratori; Puig i Sais, del Sindicat de Metges; Donés, per l'Institut Mèdico-Farmacèutic; Noguer Moré, de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau; Puche, en representació de la Societat de Biologia i de l'Institut de Fisiologia; Rodríguez Arias, per la *Revista Mèdica de Barcelona*, i Goday, en nom de la revista *Ars Medica*. Aquesta gran representació d'entitats mèdiques és una prova evident de la gran acollida dispensada a la Societat.

El dia 1 de juliol tingué lloc la primera assemblea administrativa, durant la qual se sumaren a la Societat, o foren proposats com a membres Bonrepaux, Girona, Miralbell Centena, Trias Maxencs, Birba, Artigas i Roca, Cluet, Steegman, Echegaray, Calahorra i Roviralta. Joan Casasayas, un dels tres primers iniciadors, no hi pogué assistir ja que va morir de forma prematura, als trenta-vuit anys, el juny del 1926. Havia nascut la Societat Catalana de Pediatria, i ho havia fet moguda per una fervorosa inquietud científica.

A la primera *Memòria de Secretaria* que es va llegir a la sessió general administrativa de la Societat, celebrada l'octubre del 1927, el secretari August Brossa va destacar, entre altres coses, un any després de la seva fundació, el següent: «Els nostres especialistes tenen ja una tribuna on exposar llurs treballs; la tasca de mútua estimació i coneixement va progressant. Els pediatres barcelonins i després els de tot Catalunya tenen la seva Societat. El camí és obert. Avancem, companys!»⁵⁻⁶.

Van ser aquests primers cinc mesos del 1926 d'una gran dedicació, un intens treball i un esforç enorme; un període de temps decisiu per arribar a aquests primers cent anys. Ara esperem amb il·lusió l'arribada del 2026 per celebrar-ho comptant amb la col·laboració i el treball de tothom, i agraint i recordant la tasca de tantes persones, moltes de les quals desgraciadament no ens podran acompanyar. I sempre amb la mirada posada en el futur. La infància i tota la societat ho mereixen.

Felicitats a la Societat Catalana de Pediatria.

Bibliografia

1. Moraga-Llop FA, Salutació. Caminant vers el centenari de la nostra Societat. *Pediatr Catalana*. 2012;72:46-7.
2. Moraga-Llop FA. Comiat. Noranta anys de la Societat Catalana de Pediatria... i no ens aturem. *Pediatr Catalana*. 2016;76:53-4.
3. F.C.A. El XXV aniversario de la fundación de la Sociedad Catalana de Pediatría. *Bol Soc Cat Pediatr*. 1952;13:65-7.
4. Moraga-Llop FA, Molina V. Els primers 75 anys de la Societat Catalana de Pediatria. *Pediatr Catalana*. 2001;61:208-60.
5. Casassas O, Ramis J. *Metges de nens. Cent anys de pediatria a Catalunya*. Barcelona: La Magrana; 1993.
6. Demestre X. *L'atenció pediàtrica a Catalunya. 90 anys de la Societat Catalana de Pediatria*. Sabadell: CODIPRE; 2016.

